

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه ۲۴ فروردین ماه ۱۳۱۰ * (۲۵ ذی قعده ۱۳۴۹)

فهرست مذاکرات

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) تصویب یک فقره مخصوص
- ۳) اعلام تبعه انتخاب کمیسیونها
- ۴) تقديم سه فقره لایحه از طرف آقای معاون وزارت داخله
- ۵) تقديم سه فقره لایحه از طرف آقای وزیر عدل
- ۶) تقديم یک فقره لایحه از طرف آقای وزیر اعلی
- ۷) طرح و تصویب لایحه اختیارات کمیسیون عدل
- ۸) تقديم یک قسمت از بودجه های تقاضی و سه فقره لایحه دیگر از طرف آقای وزیر مالی
- ۹) موافقت جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس يك ساعت و سهربع قبلي از ظهر بر ياست آقای دادگر تشکيل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس سه شنبه هفدهم فروردین ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند *

جمعی از نمایندگان - بلی

رئیس - آقای مؤید احمدی
[۲ - تصویب یک فقره مخصوص]

مقید احمدی - قبل از دستور

رئیس - یک فقره خبر از کمیسیون غرابی و مخصوص

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (کفته شد - خیر) رسیده است قرائت میشود :

خبر مخصوص آقای دکتر ضیائی صورت مجلس تصویب شد.

نماینده محترم آقای دکتر ضیائی بواسطه گرفتاری

جمعی از نمایندگان - دستور

تفاضلی چهل و پنج روز مخصوص از تاریخ چهارم بهمن

رئیس - وارد دستور شویم؟

* عن مذاکرات مشروح بیست و دومین جلسه از دوره هشتم تقنیه.

(مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)
دایرة تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسماي غائبین که ضمن صورت مجلس خوانده شده است : غائبین با اجازه - آقایان : آشتیانی - ارباب کیفس و - دکتر سنگ
جدی - رهمنا .

غائبین بی اجازه - آقایان : تیمور ناش - دستانی - حاج میرزا حبیب الله امین - حاج محمد رضا بهبهانی - مرتضی قلیخان یيات

طالش خان - اعظم زنگنه - چایپی - آقا رضا مهدوی - ثوق - قرا گزلو - مسعود ثابتی - معتقدی .

دیرآمدگان بی اجازه - آقایان : دکتر امیر اعلم - استبدیاری - مسعودی - یونس آقا و هابزاده .

۱۳۰۹

آقای دشتی ۸۷ رأی آقای رهنما ۸۷ رأی
اینک خبر آنرا تقدیم میکارد.

رئیس — آقای ملک مدنی
ملک مدنی — موافق

رئیس — آقای عراقی
عراقی — موافق

رئیس — خالقی نیست (کفته شد — خیر) آفابان
موافقین قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد.

[۴- اعلام نتیجه انتخاب کمیسیونها]
رئیس — صورت اعضاء کمیسیونهای مستخرجه قرائت
میشود.

مقام منیع ریاست مجلس شورای ملی
آراء مربوطه بکمیسیون قوانین مالیه متخده جلسه ۱۳۱۰
۱۷ فروردین ماه ۱۳۱۰ در تاریخ ذیل استخراج و نتیجه آن
بقراریست که ذیلا بعرض میرسد.

عدد حاضرین در مجلس ۹۳ رأی دهنده کان ۹۰
حائزین اکثریت

آقای فاطمی ۸۵ رأی آقای آصف ۸۵ رأی
میرزا محمدخان و کیل ۸۵ رأی هزار جریبی ۸۵ رأی

دبیر سهرابی ۸۴ رأی امیر قیمود ۸۴ رأی
فرونی ۸۳ رأی مجذوبی ۸۳ رأی میرزایان ۸۱ رأی

ونوق ۸۱ رأی ناصری ۸۱ رأی فتوحی ۸۱ رأی
کمیسیون پست و تلگراف

نتیجه آراء متخده در جلسه ۱۷ فروردین ۱۳۱۰
برای شش نفر اعضاء کمیسیون پست و تلگراف بقراری است
که ذیلا بعرض میرسد.

عدد حضار موقع اخذ آراء ۹۲
آقای افسر ۷۸ رأی آقای کفانی ۷۸ رأی
آقای طباطبائی دبیا ۷۸ رأی آقای یاسائی ۷۸ رأی

آقای جشیدی ۷۸ رأی آقای مولوی ۷۸ رأی
آقای مؤیداحمدی ۷۸ رأی آقای طهرانی ۷۸ رأی

آقای احتشامزاده ۷۸ رأی آقای جهانشاهی ۷۸ رأی
آقای ساکنیان ۸۵ رأی آقای ایزدی ۸۵ رأی

آقای حبیری ۸۵ رأی آقای آغازاده سبزواری ۸۵ رأی
آقای همراز ۷۷ رأی آقای باستانی ۷۷ رأی
آقای نقاۃالاسلامی ۷۷ رأی آقای روحی ۷۷ رأی

کمیسیون امور خارجه

آراء مربوطه بکمیسیون امور خارجه متخده جلسه ۱۷ فروردین
۱۳۱۰ در تاریخ ذیل استخراج و نتیجه آن
بقراری است که ذیلا بعرض میرسد:

عدد حاضر در مجلس ۹۲ رأی دهنده کان ۹۰ سفید ۳
حائزین اکثریت:

آقای فتحعلی خان بختبار ۹۰ رأی آقای دکتر شیخ
آقای اسعد ۸۷ رأی آقای حکمت ۸۷ رأی ۹۰ رأی آقای خانمحمد خان حبیبی ۹۰ رأی

آقای رهبری ۸۵ رأی آقای دکتر سنگ ۸۵ رأی
آقای دکتر ضیائی ۸۵ رأی آقای وثوق ۸۴ رأی

آقای دکتر ملک زاده ۸۴ رأی آقای اورنک ۸۰ رأی

کمیسیون اقتصاد ملی

نتیجه استخراج آراء متخده در جلسه ۱۷ فروردین نفر اعضاء کمیسیون

اقتصاد ملی متخده در جلسه ۱۷ فروردین بقراری است

که بعرض میرسد.

عده حضار موقع اخذ آراء ۹۵ عده آراء متخده ۹۳

حائزین اکثریت:

آقای فهیمی ۸۹ رأی آقای فرشی ۸۹ رأی

آقای امین الضرب ۸۹ رأی آقای بوشهری ۸۹ رأی

آقای حاج امین اصفهانی ۸۹ رأی آقای کازرونی ۸۳ رأی

آقای خبر فرهمند ۸۱ رأی آقای لاریجانی ۸۰ رأی

آقای اعتبار ۷۹ رأی آقای محبیط ۷۴ رأی

آقای چایچی ۶۹ رأی آقای طهرانچی ۶۸ رأی

رئیس - از آقایان اعضاء کمیسیون عدیله بخصوص

تمنامیکنم که بلا فاصله بعداز مجلس هیئت رئیسه خودشان

را معین کنند و لواحی که در آنجا مطرح است بسرعت

برای آینده مجلس آماده کنند.

[۴- تقدیم سه فقره لایحه از طرف آقای

معاون وزارت داخله]

معاون وزارت داخله (محمد تقیخان اسفندیاری)-

لایحه ایست مربوط ترتیبات ورود و خروج و اقامات اتباع

خارجه در ایران تقدیم میکنم دو فقره لایحه هم هست

مربوط باحتیاجات اداره نظمه برای تعمیر نظمیه و کسر

اجاره مؤسسات صحی که برای تصویب تقدیم میشود.

[۵- تقدیم یک فقره لایحه از طرف آقای کفیل وزارت طرق]

رئیس - آقای کفیل وزارت طرق و شوارع

کفیل وزارت طرق و شوارع (آقای کاظمی) -

برای مخارج راه آهن یکساله ۱۳۱۰ اعتباری تقاضا شده

است و لایحه تقدیم می شود که موافق بفرمایند.

[۶- تقدیم یک فقره لایحه از طرف آقای دکتر سعیدی]

رئیس - آقای وزیر عدیله

آقای آصف ۹۰ رأی آقای خواجه ۹۰ رأی

کمیسیون طرق و شوارع

نتیجه استخراج آراء متخده در جلسه ۱۷ فروردین

راجع به دوازده نفر اعضاء کمیسیون طرق و شوارع

بقراری است که بعرض میرسد

عدد حضار ۹۴

حائزین اکثریت:

آقای شریفی ۹۰ رأی آقای دهستانی ۹۰ رأی

آقای صفاری ۹۰ رأی آقای بوشهری ۹۰ رأی

آقای دربانی ۹۰ رأی آقای ایلخان ۸۹ رأی

آقای بنکدار ۸۹ رأی آقای فقیه التجار ۸۴ رأی

کمیسیون داخله

نتیجه استخراج آراء متخده در جلسه ۱۷ فروردین

برای دوازده نفر اعضاء کمیسیون داخله بقراری است

که بعرض میرسد

عدد آراء مأخوذه ۹۲

حائزین اکثریت:

آقای دادر ۹۰ رأی آقای اسکندری ۹۰ رأی

آقای مقدم ۹۰ رأی آقای کازرونی ۹۰ رأی

آقای حاج تقی و هابزاده ۹۰ رأی آقای ملکزاده آملی ۹۰ رأی

آقای آدینه جان آخوند ۹۰ رأی آقای طالن خان ۹۰ رأی

آقای طباطبائی و کیلی ۹۰ رأی آقای نواب ۹۰ رأی

فاطمی ۸۸ رأی کمیسیون معارف

حائزین اکثریت:

آقای مژده ۸۶ رأی آقای ساکنیان ۸۶ رأی

آقای تریست ۸۶ رأی آقای دکتر احتشم ۸۶ رأی

آقای دکتر سعیدی ۸۶ رأی آقای دکتر طاهری ۸۶ رأی

رئیس - آقای وزیر عدیله

-۴-

برای این است که لایحه اختیارات کمیسیون عدیله را تقدیم کنم ★ ولیکن وارد مجلس کشدم به بنده همچو اطلاع درسید که در اینجا بکسی از نهادگان محترم شرحی راجم به مسئله تهدید و عملیات بعضی از مامورین بیان کرده اند بنده البته نمیخواهم منکر شوم که ممکن است در بعضی از قسمتهای اداری یک اشخاص باشد که از آن ماموریت اداری خودشان سوء استفاده بکنند و برخلاف قانون عملیاتی را مرتكب شوند و حتی گاهی عملهای آنها مشمول مواد جزائی بشود ممکن است و بالاخره اختصاص به مملکت ماندارد در هر جا ممکن است این اتفاقات بقند و اینکه در هر جایی بیش بینی کرده اند در قوانین خودشان برای جلوگیری از امثال وظایف همینطور عملیات است اگر اینکه مامورین دولت در مالک خارج هم هیچ وقت هیچ عملی اذیان سرنیزد که برخلاف ترتیب باشد قطعاً در هیچ قانون مجازاتی اسم برد نمی شد (صحیح است) اگر همچو اتفاقی که بنده بطور اجمال شنیدم فرمودند آنجا اتفاق افتاده باشد خیلی اسباب تاسف است قطعاً تعقب هم خواهد شد دیوان جزاهم از برای همین مسئله است و تعقیباتی که می شود اشخاصی که ناگفون تعقیب شده اند از برای همینطور عملیات کم نیستند در آئینهم مسلمان هیچ وقت اعراض خواهد شد ولی از طرف دیگر خود راهم مکلف دانست که همینقدر عرض کنم که اگر یک ماموری هم آمد و یک تجاوزی کرد بایستی این را تعمیم داد و تصور کرد که همه اینطور هستند و این که بخصوص راهم نمیخواهم در اینجا خاطر نشان آقایان محترم بکنم که مسئله قیاق حال اخواه قیاق تریاک باشد یا قیاق اجناس دیگر اینها یک مسئله است که همیشه معتقد هستیم و باید هم باشیم که خیلی سخت و بطور شدید بایستی تعقب و تقویش کرد و اشخاصی که رفتند و گشتند و مچشان را گرفند باین سهو و تهائی که نصود میشود که نمایند خودشان بگویند اغلب فریاد میزنند که بخود آمدند در مالها تعقیش کردهند و بخود اسباب مارا باز کردهند بعداز آنهم که گرفتند باز میگویند بخود است خودش اند اخته باور نکنید که یک عذرده قیاقچی تریاک

* در تعقیب بیانات قبل از دستور آقای مورد احمدی

نام شده است که پیاومند به مجلس و آنرا قطعی بکند یا هنوز مدت آزمایش را کافی نمیداند بنده خواستم جواب این قسمت را از آقای وزیر عدیله بشوم و این توهد را به بنده بدهند که چه وقت این قوانین را به مجلس می آورند که مجلس به آن رأی بدهد که آن قانون کامل برای همیشه برای مردم در مملکت باقی بماند

وزیر عدیله - راجع به قسمت اول فرمایشات

نماینده محترم بنده تصور میکنم که یک نزاع لفظی است برای اینکه مقصود از این عبارت واقعاً این نیست که تمام لوایحی را که وزارت عدیله میدهد تمام برود به کمیسیون و تمام هم با تصویب کمیسیون بموقع اجرای کذاشته شود برای اینکه دیده اند مکرر در مکرر که لوایح اینجا داده شده یک قسمت از آن در کمیسیون تصویب شده و بموقع اجرای کذاشته شده و یک قسمت دیگر هم از کمیسیون آمده به مجلس و در اینجا بطور عادی تصویب شده است حالا با یک ساخته عملی که هست و باتوصیبی که بنده دادم اگر آقا راجع به کلمه (کلید) اشکالی می پنند ممکن است یشنهدی بکند و بنده هم موافقت میکنم ولی فعلاً با این قصدی که آقا دارند که بعضی از این لوایح به مجلس پایا و بعضی برود به کمیسیون عدیله این قضیه همینطور هست برای این که هم عمل نشان داد و همینده عرض میکنم که این طور خواهد شد اما راجع به اینکه آیا آزمایش قوانین تمام شده است و باید به مجلس و کی خواهد آمد و باصطلاح شیرین خودتان (نوید این در دوره گذشته یعنی آن قسمت شش ماه گذشته و همین سه ماه چهار ماه گذشته همین موضوع را بنده تذکر دادم که کلیه لوایح را بعضی بکند کلی تکوین زیرا که مجلس را از تصویب بعضی از لوایح ممکن است محروم بگذارند گرچه عملاً این کار را میکند ولی چون در این ماده واحده نوشته شده است کلیه لوایحی که وزیر عدیله به مجلس تقدیم میکند بکمیسیون خواهد رفت مجلس از حق خودش باز میاند و البته مجلس هم کار ندارد خودشان هم مسبوقند رعایت هم میکنند قوانین هم خواهد آورد یکی دیگر هم این است که نمیخواهیم بهینیم که چه جور است که مدعی است اختیارات برای کمیسیون میگیرند میخواستم پرسم که هیچیک از قوانین آزمایش

قانونی را که به مجلس شورای ملی یشنهد مینماید پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدیله موقع اجرا گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نوافصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مذبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی یشنهد نماید

رئیس - فوریت اول مطرح است. آقا بسانی

یاسائی - موافق

رئیس - آقا ملک مدنی

ملک مدنی - موافق

رئیس - آقا روحی

روحی - بنده در اصل لایحه عرض دارم

رئیس - آقا ونوق

ونوق - در اصل لایحه عرض دارم.

رئیس - مخالفی نیست آقایان موافقین با فوریت قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. فوریت ثانی مطرح

است. اشکالی نیست (کفتند - خیر) موافقین با فوریت قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده واحده مطرح

روحی - اگر خاطر محترم آقا وزیر عدیله باشد

در دوره گذشته یعنی آن قسمت شش ماه گذشته و همین

سهماه چهار ماه گذشته همین موضوع را بنده تذکر دادم

که کلیه لوایح را بعضی بکند کلی تکوین زیرا که

مجلس را از تصویب بعضی از لوایح ممکن است محروم

بگذارند گرچه عملاً این کار را میکند ولی چون در

این ماده واحده نوشته شده است کلیه لوایحی که وزیر

عدیله به مجلس تقدیم میکند بکمیسیون خواهد رفت

مجلس از حق خودش باز میاند و البته مجلس هم کار

ندارد خودشان هم مسبوقند رعایت هم میکنند قوانین هم

خواهد آورد یکی دیگر هم این است که نمیخواهیم بهینیم

که چه جور است که مدعی است اختیارات برای کمیسیون

میگیرند میخواستم پرسم که هیچیک از قوانین آزمایش

است که از هزار و سیصد و بیست و هشت که نوزده سال است به مجلس آمده است بعضیانش به کمیسیون ارجاع شده است و آزمایش آنهم تمام شده است و بعضیان در عمل است اصول محاکمات حقوقی اصول محاکمات جزائی خارجی بعضیان عمل شده در آزمایش تمام شده و قضات هم به آن عمل کرده اند حالابنده هیچ مانع نبین که آن قوانین امروز باید به مجلس واز نقطه نظر احتیاج مملکت به آن قوانین واز نقطه نظر اهمیت قوه قضائی آن قوانین از مجلس بگذرد و مجلس هم نهایت کارنداشته باشد و آقای روحی که فرمودند مجلس کار ندارد مجلس کار دارد همانطوری که آقای وزیر عدیله توضیح دادند مجلس کار دارد لکن در شان مجلس این نیست که وضع این قوانین را بیدرگران واگذار کند زیرا ما منتخب نشده ایم کوکیان بگنیم دیگر را وکیل درنوکیل یعنی از طرف مایک عده برond آنها بشیستند قوانین وضع بگذند برای مملکت دائمی باشد در مملکت یا اسمش قوانین آزمایش باشد ولی هیچ وقت به مجلس ناید که تصویب بشود عقیده بنده این است که ماهمهجو اختیاری نداریم که بیک عده اختیار بدهیم یک قوانینی از طرف مجلس بگذراند اگر موافقت بفرمایند این قبیل قوانین هماجع در عمل آزمایش شده و نواقصاتش معلوم شده و امروز در تمام محکم به آن عمل نیشود این قبیل قوانین ناید به مجلس ما هم که کاری نداریم برای مملکت کارهای که مهتر از این قوانین باشد که بگذرانیم برای مملکت نداریم کم کم شروع کنیم وقت صرفش کنیم بگذرانیم خوب البته همین طور که میفرمایند اگر یک قانونی بگنواقصی پیدا کند یا اگر ضمایمی لازم داشته باشد بازممکن است همان قانونی که از مجلس گذشته همان مجلس آن قانون را لغو کند و ضمایمی هم به آن منضم گند ولی هیچ اشکالی بنده نمی بینم که آن قوانین امروز ناید به مجلس و در مجلس بحث شود و از برای مملکت قانون باشد و اسمش قانون آزمایش باشد

وزیر عدیله - سهل ترین کار ها از برای بنده این است که یکی از این قوانینی که از کمیسیون عدیله گذشته و مخصوصاً ششصد هفتصد ماده است قانون پرس

نماد و این ترقیتی که اینجا نوشته اند برای این است که بنده عملاً یک فوائد بزرگی در آن نمیدم در عمل کمیسیون البته بن دوشورش چند روزی فاصله میدهد و اگر آقایان نمایند گان هم علاقمند باشد یک لایحه که در کمیسیون مطرح است لایحه کمتر روزنامه های منتشر وطبع می شود اگر نظری داشته باشد به کمیسیون میدهند ودبیرخواهی ندارد که ما بیانیم حتماً بگوئیم که آقایان یک خاصی منتشر بشود و هشت روز هم فاصله داشته باشد و این که در اینجا نوشته نشده برای این است که قوانینی که داده شده است تا بحال کمتر دیده ایم که آقایان یک نظریاتی داده باشد و کمک کرده باشد فقط بطور استثناء بعضی لوایحی که آقایان علاقمند بوده اند یک نظریاتی داده اند حالا باز هم این لوایحی که داده می شود فردا در جراید منتشر می شود و آقایان هم مطلع بیشوند و می بینند اگر یک کسی یک نظری داشته باشد به کمیسیون میدهد با همه این مقدماتی که عرض کردم اگر آقایان پیشنهادی بگذند بنده نظری ندارم.

طباطبائی دیبا - بنده پیشنهاد کرده ام.

وزیر عدیله - بنده هم قبول میکنم.

رئيس - کافی است؟ (اظهاری نشد) آقای وزیر و توقیق - مخالفتی که این جا از طرف آقایان شد عقیده بنده این است که در اصل لایحه نیست و لیکن یک نظریاتی است که باید در این موقع که این لایحه بقید دو فوریت به مجلس آمده آن نظریات عرض شود. قوانینی که کلیناً از طرف وزارت عدیله به مجلس می آید برد و قسم است یک قوانینی است که جدیداً به مجلس می آید والبته در عمل و آزمایش از قطعه نظر قضائی لازم است که بکمیسیون ارجاع شود و در عرض آزمایش پایید و اگر نواقصاتی در عمل مشاهده شد آن نواقص را رفع کند این قسم لوایح را کمان میکنم هیچ کی از آقایان مخالفت نداشته باشد بنده هم موافقم که از نظر آزمایش این قسم لوایح برود بکمیسیون و کمیسیون تصویب بگذد و در موقع عمل هم نواقصاتی اگر دارد آن نواقص مشاهده شود و آن نواقصات رفع شود یک قسمت قوانین آزمایش باشد

وزیر عدیله - سهل ترین کار ها از برای بنده این است که یکی از این قوانینی که از کمیسیون عدیله گذشته و مخصوصاً ششصد هفتصد ماده است قانون پرس

داده شده است که همین لوایح تا وقتیکه دو شورش نام بشود مدتها وقت لازم دارد بنابراین از قطعه نظری که مجلس پیکار و معطل است اولاً بنده خیال میکنم که مجلس پیکار و معطل نیست و ناین از این نقطه نظر ایکه این مرتبه خودتان عضو کمیسیون عدیله هستید بلکه از نقطه نظر اساسی و کلی انصاف بدھید و تصدیق کنید که قوانین عدیله مواد خیلی زیاد دارد و خیلی بهم مرتبط است و قیمه که میخواهند درش بحث بگذند هر چه باسر فارغ باشد و کمتر درش بحث بگذند بهتر است این به برای این است که یک عدد پیشتری در مجلس هستند و وقت و مجال نیست کاری که در این مجلس علی میشود غبار آن طرز کاری است که در کمیسیون می شود که هی برگرداند بهیک ماده نگاه کنند و مواد دیگر را با آن تطبیق کنند وسی کنند و دقت کنند و قوانین را بخواهند این کارها را نمی شود در مجلس علی کرد و این که می بینید که در خارج اغلب سعی میکنند که همیشه یک قوانین مهمی را که دارای مواد متعدد است بایک فرمولهای بسادگی از مجلس بگذراند روی همین فکر است اغلب ملاحظه میکنید که یک کد بزرگ را میزند در مجلس و میگویند که این کد ازا یا همهاش را قبول کنید یا همهاش را رد کنید برای اینکه داخل در بحث مواد شوند والبته در یک ماده مطلبی بنظر یکی از آقایان محترم میکند که اینجا تشریف دارند میرسد و پیشنهادی میدهند و مدافعان لایحه هم (اعم از وزیر یا مخبر) شاید در آن موقع متوجه نیست که قبول این پیشنهاد تناقض دارد بامده دیگر یاندارد شاید قبول بگند بعد دچار اشکال بشود این است که بنده عرض میکنم که اساساً یک فلسفه دارد که این طور قوانین را در یک هیئت میزند که جمعت باشد و کم کارتر باشد. آقای فرمایند که به مجلس کار بدهند این را بنده قبول ندارم که مجلس کار ندارد الآن در کمیسیون عدیله چیزی هست که پس از آنکه تشکیل شد شور اول که گذشت می آید به مجلس همینطور لوایح دیگر داریم که وقتی بهینیم مجلس فرست دارد آن لوایح را خواهیم آورد و خیلی هم مفصل نیست ده ماده است و همین طور از طرف وزارت داخله لایحه

وزیر عدیله - بنده در اساس قضیه اولاً مخالفت

است نه عمران کوتاهتر اما راجع به آزمایش که آقا می فرمایند وبالآخره تبیحه که از آن پیان خودشان گرفت این بود که کار باید به مجلس بدهند نمیفهم برای چه؟ برای اینکه پیشتر درش دقت شود؟ البته نه از نقطه نظر اینکه این مرتبه خودتان عضو کمیسیون عدیله هستید بلکه از نقطه نظر اساسی و کلی انصاف بدھید و تصدیق کنید که قوانین عدیله مواد خیلی زیاد دارد و خیلی بهم مرتبط است و قیمه که میخواهند درش بحث بگذند هر چه باسر فارغ باشد و کمتر درش بحث بگذند بهتر است این به برای این است که یک عدد پیشتری در مجلس هستند و وقت و مجال نیست کاری که در این مجلس علی میشود غبار آن طرز کاری است که در کمیسیون می شود که هی برگرداند بهیک ماده نگاه کنند و مواد دیگر را با آن تطبیق کنند وسی کنند و دقت کنند و قوانین را بخواهند این کارها را نمی شود در مجلس علی کرد و این که می بینید که در خارج اغلب سعی میکنند که همیشه یک قوانین مهمی را که دارای مواد متعدد است بایک فرمولهای بسادگی از مجلس بگذراند روی همین فکر است اغلب ملاحظه میکنید که یک کد بزرگ را میزند در مجلس و میگویند که این کد ازا یا همهاش را قبول کنید یا همهاش را رد کنید برای اینکه داخل در بحث مواد شوند والبته در یک ماده مطلبی بنظر یکی از آقایان محترم میکند که اینجا تشریف دارند میرسد و پیشنهادی میدهند و مدافعان لایحه هم (اعم از وزیر یا مخبر) شاید در آن موقع متوجه نیست که قبول این پیشنهاد تناقض دارد بامده دیگر یاندارد شاید قبول بگند بعد دچار اشکال بشود این است که بنده عرض میکنم که اساساً یک فلسفه دارد که این طور قوانین را در یک هیئت میزند که جمعت باشد و کم کارتر باشد. آقای فرمایند که به مجلس کار بدهند این را بنده قبول ندارم که مجلس کار ندارد الآن در کمیسیون عدیله چیزی هست که پس از آنکه تشکیل شد شور اول که گذشت می آید به مجلس همینطور لوایح دیگر داریم که وقتی بهینیم مجلس فرست دارد آن لوایح را خواهیم آورد و خیلی هم مفصل نیست ده ماده است و همین طور از طرف وزارت داخله لایحه

قانونی که میخواهم تقدیم کنم به مجلس راجع به باندrol
تریاک است که چنانکه خاطر آقایان مسبوق است سابقاً هم

مذاکره شده بود که دولت حق دادن تخفیفی در این داشته باشد هم برای عایدات دولت و هم برای جلوگیری از مقدار زیادی ... اگرچه نمی‌شود گفت همه‌اش ولی مقدار زیادی شاید صدی هفتاد ازین بی‌اعتدالیها بازحمایی که گویا قبل از ورود بندۀ به مجلس مطرح بوده دائمآ شنیده می‌شود اگر در میانش بعضی صحبت‌هایی هم باشد که صحیح نباشد خیلی قسمتش هم لابد صحیح است و اتفاق می‌فتاز برای جلوگیری از آن پیشنهاد می‌شود لایحه دوم راجع به خالصجات انتقالی است که همه آقایان مسبوق قد از

شرحش بنابر قانونی که برای خالصجات انتقالی گذشته بود باید تا آخر سال ۱۳۰۹ اقساط بازخرید خالصجات انتقالی برداخته شده باشد در این باب در بعضی از موارد تأخیر و تعویق شده است که با وجود همه مساعی انجام نیافرده است و چون دولت مصمم است که این کار را کاملاً تصفیه بکند و پیرنحوی که هست تمام بشود لهذا باید لایحه که

هم فرستی در واقع برای صاحبان خالصجات انتقالی است که هم حساب‌شان را تصفیه بکند و هم خودشان را راحت کنند و همکن ضرب‌الاجلی است از طرف دولت به آنها که بعداز آنکه آن مدت گذشت بطور لایتها و نامحدود این کار معوق نماند (صحیح است) بک فرایش که

سوم هم دارم که لایحه مختص‌ری است و فقط البته برای تشریفات قانونیش به مجلس پیشنهاد می‌شود که مجلس تصویب کند و آن‌ین است که باع و عمارت دوشان پهرا بهمیش و خورشید سرخ میخواهیم واگذار کنیم

[۹- موقع جلسه بعد - ختم جلسه]

رئيس - چیز دیگری در دستور نداریم بنابر این مجلس را ختم می‌کنیم با تظاهر اینکه این لایحه موجوده در کمیسیون ها بجزیان بیفت و آماده شود جلسه آینده سه شنبه ۴ فروردین سه ساعت قبل از ظهر دستور لایحه که آماده می‌شود

(مجلس نیم ساعت قبل از ظهر ختم شد)
رئيس مجلس شورای ملی - دادگر

وزیر عدالیه - بندۀ موافق

رئيس - پیشنهادی از آقای یاسائی رسیده است
پیشنهاد آقای یاسائی

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی
بندۀ ماده واحده را بخواهد ذیل پیشنهاد می‌کنم:
ماده واحده - وزیر عدالیه مجاز است که لایحه قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدالیه بموضع اجرا گذارد و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده تا باین‌جا برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید لایحه مزبوره در کمیسیون مطرح و پس از شورا اول طبع و توزیع خواهد شد تا نمایندگان نظریات خود را در موضوع لایحه در ظرف هشت‌روز از تاریخ توزیع به کمیسیون بدهند و شور دوم بعداز اقضای هشت روز بعمل آید

رئيس - بمنظور بندۀ نفاوت پیشنهاد آقای یاسائی با پیشنهاد آقای دبیا در افزایش کلمه (فعلی) بعد از کمیسیون است و همین‌طورهم پیشنهاد آقای بهبهانی همین منظور را می‌ساند

وزیر عدالیه - بندۀ هم موافق

رئيس - نظر آقای بهبهانی تامین شد؟
(بهبهانی - بله) رأی می‌گیریم بندۀ واحده بادونفره اصلاحاتی که یکی از طرف آقای دبیا و یکی از طرف آقای یاسائی شده است موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.

[۸- تقدیم چهارقره لایحه از طرف آقای وزیر مالیه]

رئيس - آقای وزیر مالیه فرمایشی دارد؟

وزیر مالیه (آقای نقی زاده) - بسودجه های تفصیلی را که بواسطه افادن عید در میانه یک‌قدری تاخیر شد و خواستیم همینرا یکجا تقدیم کنیم حالیه تقدیم مجلس می‌کنم که به کمیسیون بودجه که حالاً متغول کار شده ارجاع شود علاوه بر این سه لایحه دارم لایحه

می‌گذرانید انتظار داشته باشد ده سال بعد از این تیجه‌اش عرض و طول همین‌طور چایی را به مجلس نشان بدhem
و افعاً عرض می‌کنم یشنیده می‌کنم برای این دوره و دوره آیه هروقی که آقایان میخواهند در شصت صحبت بگشند (الآن در ضمن فرمایشات آقا بندۀ بخواهیم بایم چرا این فکر افقام را بگردانم که هست و از کمیسیون گذشته است و با سلطاح خودمان آزمایش هم کرده‌ایم بخواهیم بایم یک مطالعه و دقت بگشتم و بعد یک تغیراتی همدر آن بدhem و پیشنهاد کنم یعنی آن چیزهایی که در ضمن عمل و تجربه بدلست آمده این البته یک وقت زیادی خواهد خواست. بنظر آقایان سهل می‌باید که ایشان یک کتاب قانون هزار ماده وضع گشند ولی از برای اینکه شخص بتواند آن را درست مطالعه کند و نام اطرافش را بسنجد یک قوای فوق العاده لازم است و آنوقت فرصت و مجالی برای بندۀ نیست که هم بخواهیم یک کار هایی که عجله دارم زودتر بگذرد یا کارهایی که الزام می‌کند یک اصلاحانی در قوانین عدالیه بشود و هم اینکه مطالعه بکنم و بک‌دسته قوانین پیاوام به مجلس پس سه‌هزارین کارها از برای من این است که مطالعه نکرده همان قوانین چایی که از کمیسیون عدالیه گذشته است یک لایحه دوستیر را امضا کنم و آن کتاب را بین آقایان توزیع کنم آنوقت دیگر هیچ این فرمایشات یش خواهد آمد و بندۀ هم قطع دارم که مجلس شورای ملی بعداز آنکه هفت هشت جلسه در این قوانین مطلع شد و بعد از آن خوب کارهای دیگر هم می‌طباطبائی دیگرا - معلوم نیست آقای وزیر عدالیه از چه نقطه‌نظر در این لایحه این جملات را ذکر نگردد در صورتیکه معمولاً این‌طور بود چه در این دوره کدام از قوانینی که داریم ولی اگر بخواهیم از نقطه نظر کار کردن بطور صحیح وارد قضیه بشویم بندۀ هم عقیده‌ام این است آقا موافقت بفرمایند آقایان دیگر هم قبول بفرمایند این استدعا را پذیرند بهتر این است که بگذاریم بدرجیق قوانینی که وضع می‌شود تکنکه می‌شود و بندۀ هم اینکه الآن بندۀ عمل می‌کنم ده ماده نیست ماده تدوین شود و باید به کمیسیون و در کمیسیون هم بحث بشود بعد آزمایش بشود آزمایش در قانون هم یک‌سال و دوسال و سه‌سال تیجه‌اش معلوم نمی‌شود باید قانونی که شما امور را

رئيس - آقای طباطبائی دبیا

طباطبائی دبیا - معلوم نیست آقای وزیر عدالیه از چه نقطه‌نظر در این لایحه این است همچنان داشته باشد ممکن است در ظرف هشت‌روز بنظر آقایان نمایندگان بررسد بعد در شورتاتی با نظریات آقایان باشد این است که بندۀ این پیشنهاد را کردم.

وزیر عدالیه - پیشنهاد آقای طباطبائی را یک دفعه دیگر بخوانید
(پیشنهاد نایاب فرماست شد)

قانون

اجازه اجرای لوایح قانونی پیشنهادی وزارت عدله پس از تصویب کمیسیون پارلمانی قوانین عدله ماده واحده - وزیر عدله مجاز است کلیه لوایح قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد می نماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدله بموقعاً اجرا گذارد و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید لوایح مزبوره در کمیسیون مطرح و پس از شور اول طبع و توزیع خواهد شد تا نمایندگان نظریات خود را در موضوع لایحه درظرف هشت روز از تاریخ توزیع بکمیسیون بدهند و شور دوم بعد از انقضاء هشت روز بعمل آید این قانون که مشتمل بریک ماده است در جلسه بیست و چهارم فروردین ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی تصویب مجلس شورای ملی دستید .
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر